

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 23/2

6 սեպտեմբերի 2016թ.

Քննարկվեց «Սագամար» ՓԲԸ գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Խոշոր հարկ վճարողների ՀՏ գործողություններն ոչ իրավաչափ ճանաչելու պահանջի մասին:

«Սագամար» ՓԲԸ գանգատում բերված փաստարկները.

Հարկային մարմինը «Սագամար» ՓԲԸ-ի (այսուհետ նաև՝ ընկերություն) 792.871.519 դրամ ԱԱՀ-ի գերավճարի գումարն ինքնակամ ուղղել է 06.10.2015թ-ին կազմված թիվ 5011817 ակտով (այսուհետ նաև՝ Ակտ) ներկայացված հարկային պարտավորությունների մարմանը: Ակտի 9-րդ կետն ընկերությունը չի ընդունել և օրենքով սահմանված կարգով նախ վերադասության, ապա դատական կարգով բողոքարկել է և գործը ներկայումս գտնվում է վերաքննության փուլում:

Ընկերության 23.06.2015թ. և 30.10.2015թ. դիմումների հիման վրա ՀՀ ՖՆ ստուգումների կազմակերպման և դիտարկման վարչության կողմից կատարվել է ուսումնասիրություն ու կազմված արձանագրություններով հաստատվել է, որ դիմումներով պահանջված 873.171.519 ՀՀ դրամ ԱԱՀ-ի դեբետային մնացորդի գումարը ենթակա է սահմանված կարգով հաշվանցման և (կամ) վերադարձման:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 2011թ. օգոստոսի 16-ի թիվ 2034-Ն հրամանով սահմանված կարգով ընկերության կողմից ներկայացվել է ԱԱՀ-ի գերավճարից 873.171.519 դրամն ընկերության բանկային հաշվեհամարին վերադարձնելու և 79.000.000 դրամը ԱԱՀ-ի գերավճարի հաշվին այլ պարտավորությունների մարման համար դիմումներ, սակայն գումարի վերադարձման դիմումը հարկային մարմնի կողմից չի կատարվել, իսկ հաշվանցման մասին դիմումը կատարվել է մասնակի:

Առանց ընկերության դիմումի և այլ օրինական հիմքի ընկերության 792.871.519 դրամ ԱԱՀ-ի գերավճարի գումարը հարկային մարմնի կողմից ինքնակամ ուղղվել է Ակտով նախատեսված պարտավորությունների մարմանը:

Ընկերության համար ընդունելի չէ հարկային մարմնի գործողությունները, որի մասով ներկայացվում են հետևյալ հիմնավորումները.

1. 06.10.2015 թ. կազմվել է թիվ 5011817 Ակտը, որի 9-րդ կետն ընկերությունը չի ընդունել և օրենքով սահմանված կարգով նախ վերադասության, ապա դատական կարգով բողոքարկել է: Ներկայումս գործը գտնվում է վերաքննության փուլում:

Նշված պայմաններում «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին կետի և ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 83-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն հարկային մարմինը պարտավոր էր կասեցնել վարչական վարույթը մինչև այդ գործով գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը: Սակայն հարկային մարմինը չի պահպանել օրենքի պահանջը և չի կասեցրել Ակտի կատարումը:

2. Համաձայն «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի հավելված 1-ի 4-րդ մասի ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափով հարկվող գործարքների գծով գումարները հաշվանցվում են հարկ վճարողի այլ հարկային պարտավորությունների դիմաց և

(կամ), պետական բյուջե հաշվեգրվող հարկային պարտավորությունների բացակայության դեպքում, վերադարձվում կամ հաշվանցվում են հարկ վճարողի այլ պարտավորությունների դիմաց ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափով հարկվող գործարքների գծով այլ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցում և (կամ) վերադարձ կատարելու վերաբերյալ դիմում (այսուհետ դիմում) ներկայացնելու դեպքում: Դիմումի ձևը սահմանում է հարկային մարմինը:

Ընկերությունն Ակտով նախատեսված պարտավորություններն ԱԱՀ-ի գերավճարից հաշվանցելու պահանջով որևէ դիմում չի ներկայացրել, այլ հակառակը 23.06.2015թ. և 30.10.2015թ. էլեկտրոնային դիմումներով խնդրել է ԱԱՀ-ի գերավճարի գումարը փոխանցել ՎՏԲ Հայաստան բանկի Ընկերության բանկային հաշվին:

Այսպիսով, հարկային մարմնի չհիմնավորված գործողությունների արդյունքում ընկերությունը զրկվել է ԱԱՀ-ի գծով առաջացած գերավճարի գումարը տնօրինելու, տիրապետելու և օգտագործելու հնարավորությունից, որը մի մասը նախատեսվում էր ուղղել ընթացիկ հարկային պարտավորությունների, այդ թվում՝ եկամտային հարկի գծով պարտավորության մարմանը:

Հաշվի առնելով վերը նշվածը՝ Ընկերության կողմից ներկայումս եկամտային հարկի պարտավորությունը չիրականացնելն ամբողջությամբ հարկային մարմնի չհիմնավորված գործողությունների արդյունք է: Հետևապես ընկերությունը խնդրում է.

1) ոչ իրավաչափ համարել առանց Ընկերության դիմումի և այլ օրինական հիմքի 792.871.519 դրամ ընկերության ԱԱՀ-ի գերավճարի գումարը հարկային մարմնի կողմից ինքնակամ 06.10.2015թ. կազմված թիվ 5011817 Ակտով նախատեսված պարտավորությունների մարմանն ուղղելու և ընկերությանն ԱԱՀ-ի գերավճարի գումարն ինքնուրույն օգտագործելու իրավունքից զրկելուն ուղղված գործողությունները,

2) կատարել վերահաշվարկ և ընկերության դիմումի հիման վրա, օրենքով սահմանված կարգով, ԱԱՀ-ի գծով գերավճարի մի մասը ուղղել ուսումնասիրված ժամանակաշրջանից մինչ օրս ընկերության ընթացիկ հարկային պարտավորությունների մարմանը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարի 24.09.2015թ. թիվ 5010704 հանձնարարագրի համաձայն «Սագամար» ՓԲԸ-ում իրականացվել է բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների և հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող ՀՀ օրենսդրության առանձին պահանջների կատարման ճշտության վերստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ՖՆ Խոշոր հարկ վճարողների ՀՏ 06.10.2015թ. թիվ 5011817 ակտը, որով լրացուցիչ գանձման է առաջադրվել ընդամենը 1.211.999.294 դրամ: «Սագամար» ՓԲԸ կողմից վարչական բողոք է ներկայացվել ՀՀ ֆինանսների նախարարություն: Հանձնաժողովը, քննության առնելով Ակտի դեմ բերված բողոքը 08.12.2015թ. կայացրել է թիվ 53/1 որոշումը, որի համաձայն բողոքը մերժվել է: Այնուհետև Ակտը բողոքարկվել է դատական կարգով և ներկայումս գործը գտնվում է վերաքննության փուլում: Մասնավորապես, ՀՀ վարչական վերաքննիչ դատարանի

15.08.2016թ. թիվ ՎԴ/0653/05/16 որոշմամբ ՀՀ վարչական դատարանի 08.07.2016թ. վճռի դեմ ընկերության կողմից բերված վերաքննիչ բողոքն ընդունվել է վարույթ:

Միևնույն ժամանակ, ընկերության 23.06.2015թ. և 30.10.2015թ. դիմումների հիման վրա ՀՀ ՖՆ ստուգումների կազմակերպման և դիտարկման վարչության կողմից ընկերությունում կատարվել է հարկային հաշվանցումների և (կամ) վերադարձի՝ ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափերով հարկվող գործարքներից առաջացած դեբետային մնացորդի ուսումնասիրություններ, որոնց արդյունքում 02.12.2015թ. և 05.02.2016թ. կազմված արձանագրություններով հաստատվել են, որ դիմումներով պահանջված ընդամենը 873.171.519 դրամի չափով ԱԱՀ-ի դեբետային մնացորդի գումարը ենթակա է սահմանված կարգով հաշվանցման (վերադարձման): Սակայն հոշոր հարկ վճարողների ՀՏ կողմից ընկերության 792.871.519 դրամ ԱԱՀ-ի գերավճարի գումարն ուղղվել է Ակտով առաջադրված պարտավորությունների մարմանը:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 83-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Վիճարկման հայցի վարույթ ընդունելը կասեցնում է վիճարկվող վարչական ակտի կատարումը մինչև այդ գործով գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը:

Վերոգրյալ իրավանորմի դրույթներից հետևում է, որ ընկերության կողմից Ակտը դատական կարգով վիճարկվելու պայմաններում անհրաժեշտ է ձեռնպահ մնալ դրա կատարմանն ուղղված գործողություններից, մինչև գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը:

Ելնելով վերոգրյալից և հաշվի առնելով նույնաբովանդակ հարցի կապակցությամբ Հանձնաժողովի նախկինում արտահայտած դիրքորոշումը, Հանձնաժողովը եզրակացնում է, որ այն գումարները, որոնք ուղղվել են Ակտով առաջադրված պարտավորությունների մարմանը, ենթակա են վերահաշվարկման (վերականգման): Միևնույն ժամանակ, ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հոշոր հարկ վճարողների հարկային տեսչությանն անհրաժեշտ է ձեռնպահ մնալ Ակտով առաջադրված գումարների մարմանն ուղղված գործողություններից, մինչև թիվ ՎԴ/0653/05/16 գործով գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

«Սագամար» ՓԲԸ գանգատը՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հոշոր հարկ վճարողների ՀՏ գործողություններն ոչ իրավաչափ ճանաչելու պահանջի մասին, բավարարել:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ